

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ľubora Šeba v právnej veci žalobcov **1/ Ing. A. K.**, bývajúcej v K. a **2/ Ing. J. P.**, bývajúceho v K., proti žalovaným **1/ A. L.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. R. B., advokátom so sídlom v K., **2/ MVDr. M. L.**, bývajúcemu v L. a **3/ A. L.**, bývajúcemu v L., **o neúčinnosť právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 15 C 99/2003, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. októbra 2007 sp.zn. 5 Co 118/2007 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 24. októbra 2007 sp.zn. 5 Co 118/2007 v potvrdzujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách odvolacieho konania **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II z 31. januára 2007 č.k. 15 C 99/2003-211 vo výroku, ktorým bola určená neúčinnosť právneho úkonu – dohody uzavretej medzi A. L. a žalovanými 1/ a 2/ v dedičskom konaní po nebohej E. L., a vo výroku o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť žalobcom náhradu trov konania. Zároveň rozhodol, že účastníkom sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania. Potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalovaná 1/. Žiadala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože napriek tomu, že deň pred pojednávaním doručila tomuto súdu námietku zaujatosti vznesenú voči všetkým sudcom Krajského súdu v Košiciach a jej právny zástupca sa z tohto dôvodu pojednávania nezúčastnil, odvolací súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že boli splnené podmienky dovolacieho konania, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O.s.p. žalovaná 1/ tvrdila, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm.f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.).

Podľa ustanovenia § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktoré s použitím ustanovenia § 211 O.s.p. platí aj pre odvolacie konanie, ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Citované ustanovenie § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p. umožňuje súdu, aby v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania prejednal vec na pojednávaní v neprítomnosti účastníka za predpokladu, že účastník bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd nariadil na prejednanie odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa pojednávanie na deň 24. októbra 2007 o 9.00 hod., na ktoré predvolal zástupkyňu žalobcov a zástupcu žalovaných 1/ a 2/. 23. októbra 2007 bolo odvolaciemu súdu doručené písomné podanie žalovanej 1/, obsahom ktorého bola námietka zaujatosti vznesená voči všetkým sudcom krajského súdu. Zástupca žalovanej 1/ JUDr. R. B. v súvislosti s tým v sprievodnom písomnom podaní navrhol, aby sa postupovalo v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Odvolací súd, konštatujúc na pojednávaní neprítomnosť zástupcu žalovaných 1/ a 2/, uznesením rozhodol o prejednaní veci v jeho neprítomnosti. Z úradného záznamu na č.l. 248 spisu je zrejmé, že podanie s námietkou zaujatosti bolo senátu predložené až po odôvodnení vyhláseného rozhodnutia dňa 24. októbra 2007, teda že sa o ňom dozvedel až po skončení pojednávania.

Podľa názoru dovolacieho súdu, pokiaľ odvolací súd rozhodoval o splnení podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p., umožňujúcich prejednať vec v neprítomnosti žalovanej 1/, resp. jej zástupcu, bez toho, aby bol oboznámený so vznesenou námietkou zaujatosti, bola tým žalovanej 1/ ako účastníčke konania odňatá možnosť konať pred súdom a tým porušené jej základné právo na spravodlivé súdne konanie. Nie je pritom dôležité, za akých okolností k tomuto nesprávnemu postupu odvolacieho súdu došlo, a nie je ani právne významné, ako by bol odvolací súd rozhodol o splnení podmienok podľa § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p., ak by bol so vznesenou námietkou zaujatosti prejednávajúci senát včas oboznámený. V súvislosti s tým dovolací súd poukazuje na právny záver vyplývajúci z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 33/01, podľa ktorého zlá organizácia práce v oddeleniach súdu je v príčinnej súvislosti s porušením čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky poskytujúceho ochranu základnému právu na spravodlivý súdny proces.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutom potvrdzujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní sa odvolací súd najprv vysporiada so vznesenou námietkou zaujatosti a až potom vec znovu prejedná a rozhodne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :